

**LÆRERVEJLEDNING
OM
KØREUDDANNELSEN TIL
KATEGORI B**

Denne lærervejledning er udarbejdet i tilknytning til Rigspolitiets bekendtgørelse nr. 164 af 13. februar 2009 om undervisningsplan for køreuddannelsen til almindelig bil (kategori B).

De nærmere bestemmelser om køreuddannelsen fremgår af bekendtgørelse om kørekort og Rigspolitiets undervisningsplaner.

Lærervejledningen indeholder de nærmere retningslinjer om planlægning og gennemførelse af undervisning - herunder valg af hjælpemidler - af elever, der ønsker kørekort til almindelig bil (kategori B).

Denne lærervejledning erstatter Lærervejledning af 26. august 2002 om køreuddannelsen til kategori B.

Rigspolitiet, den 1. december 2009.

Elsebeth Bitsch
vicepolitimester

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE.....	2
INDLEDNING	3
GENERELLE SYNSPUNKTER.....	3
UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE	4
KRAV TIL TEORIOKALE	4
FORSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE	5
UNDERSVNINGSMODUL 1	6
UNDERSVNINGSMODUL 2	7
UNDERSVNINGSMODUL 3	7
UNDERSVNINGSMODUL 4	8
UNDERSVNINGSMODUL 5	8
UNDERSVNINGSMODUL 6	9
UNDERSVNINGSMODUL 7	10
UNDERSVNINGSMODUL 8	10
UNDERSVNINGSMODUL 9	11
UNDERSVNINGSMODUL 10	11
UNDERSVNINGSMODUL 11	12
UNDERSVNINGSMODUL 12	12
UNDERSVNINGSMODUL 13	13
UNDERSVNINGSMODUL 14	13
UNDERSVNINGSMODUL 15	13
UNDERSVNINGSMODUL 16	13
UNDERSVNINGSMODUL 17	14
UNDERSVNINGSMODUL 18	14
UNDERSVNINGSMODUL 19	14
UNDERSVNINGSMODUL 20	15
UNDERSVNINGSMODUL 21	15
UNDERSVNINGSMODUL 22	16
UNDERSVNINGSMODUL 23	16
UNDERSVNINGSMODUL 24	17
LUKKEDE ØVELSESPLADSER	17
KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER.....	18

INDLEDNING

De nærmere bestemmelser om køreuddannelse og køreprøver fremgår af Rigspolitiets bekendtgørelse om undervisningsplan for køreuddannelsen til almindelig bil (kategori B) samt bekendtgørelse om kørekort.

GENERELLE SYNSPUNKTER

Risikoen for at komme ud for en færdselsulykke er særlig stor for den mindre rutinerede bilist. De menneskelige fejl spiller en afgørende rolle ved størsteparten af ulykkerne (ca. 80-90 %), og da uerfarne begynderbilister ofte synes tilbøjelige til at overvurdere egne evner og undervurdere risikoen, er det nærliggende at søge at forebygge ulykkerne gennem køreuddannelsen.

Her er det ikke tilstrækkeligt at fremhæve færdselslovens idealer og krav om, hvordan man bør, skal og må færdes. Der skal i undervisningen især lægges vægt på at gøre eleven bekendt med de risikoforhold og farer, der trods gældende regler daglig opstår i trafikken.

Det er vigtigt, at eleven lærer hurtigt at opfatte og bedømme de forskellige faretegn ved andre trafikanters adfærd, køretøjernes manøvreegenskaber, vejen, vejret og føret, således at eleven kan forudse situationerne og i tide reagere rigtigt over for dem.

Det er endvidere vigtigt, at undervisningen indeholder elementer, der generelt påvirker elevens holdninger og adfærd i trafikken i positiv retning.

Undervisningen skal i høj grad orienteres mod køreuddannelsens egne mål og ikke snævert mod beståelse af køreprøven.

Det bør i den forbindelse gøres eleven klart, at en bestået køreprøve ikke er noget bevis på, at man nu er færdig med sin uddannelse som bilist. Ved prøven bliver man ikke bedømt som rutineret bilist, netop fordi man endnu mangler erfaring og rutine.

Kørelæreren bør derfor indskærpe eleven, at man under de første års kørsel søger at udvide sin erfaring om risikoforhold og faremuligheder.

Dette vil ofte kræve, at man kører mere forsigtigt end mere erfarne trafikanter.

Kørelæreren bør især advare mod en almindelig tendens til, at man hurtigt vænner sig til en risikobetonet køremåde, fordi den ikke nødvendigvis får ubehagelige følger - ikke på grund af ens egen dygtighed, men alene på grund af heldige omstændigheder.

UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE

At køre bil er i sagens natur en praktisk handling. Derfor må køreuddannelsen også have sit tyngdepunkt i indøvelsen af praktiske færdigheder. Det vil således være mest hensigtsmæssigt at lade den praktiske undervisnings forløb være bestemmende for, hvordan den teoretiske undervisning skal tilrettelægges og gennemføres.

Den praktiske undervisning indledes med manøvrer på en lukket øvelsesplads, fortsættes derefter med øvelseskørsel på almindelig vej og afsluttes med manøvrer på et køre-teknisk anlæg.

Et gennemgående princip ved tilrettelæggelsen af den praktiske undervisning er, at eleven hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere øvelse og desuden får lejlighed til repetition af foregående øvelser, således at indøvede færdigheder fæstnes eller styrkes.

Et emne/en manøvre, der ikke er gennemført tilfredsstillende, skal gentages/repeteres i et sådant omfang, at eleven kan gennemføre emnet/manøvren med tilfredsstillende resultat. Først herefter kan eleven fortsætte til næste emne/manøvre.

Den teoretiske undervisning (især i afsnit 7) skal først og fremmest tjene til at lette elevens indlæring af de praktiske færdigheder. Derfor skal undervisningen i størst muligt omfang tilrettelægges således, at eleven præsenteres for den teoretiske side af et emne eller en manøvre kort forud for de praktiske øvelser i samme emne eller manøvre.

Et væsentligt element i køreuddannelsen er bearbejdning af elevens holdninger i trafikken. En sådan holdningsbearbejdning kræver, at eleven selvstændigt tager aktivt stilling til de enkelte emneområder. Dette forudsætter bl.a. dialog med kørelæreren og eventuelle andre elever. Bearbejdning af elevens holdninger er væsentlig såvel i den teoretiske som i den praktiske undervisning.

Før den mere detaljerede tilrettelæggelse af undervisningen skal kørelæreren sikre sig adgang til en godkendt lukket øvelsesplads, et hensigtsmæssigt indrettet teorilokale, et godkendt køreteknisk anlæg samt have udvalgt passende øvelsesstrækninger til manøvrerne på vej.

KRAV TIL TEORILOKALE

Teorilokalet skal have en sådan størrelse og indretning, at det kan fungere hensigtsmæssigt for det normale antal elever på et undervisningshold og tillade brug af de almindeligste hjælpemidler. Det skal bemærkes, at en tilfredsstillende undervisning vanskeligt kan gennemføres uden brug af illustrationer til anskueliggørelse af de vigtigste

mekaniske bildele og deres funktion samt af risikoforhold og faremuligheder i forskellige færdselssituationer.

Af hensyn til gennemførelse af evaluerende prøver, som bl.a. er omtalt i undervisningsplanens Afsnit 10, Forberedelse til køreprøve, skal lokalet være udstyret med borde eller lignende, så eleverne bekvemt kan udfylde afkrydsningsskemaer ved prøverne.

Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at eleverne placeres hensigtsmæssigt i forhold til lærred eller skærm, således at vigtige detaljer på billederne er tydeligt synlige for alle og uden forvrængninger.

Eventuelle tvivlsspørgsmål om bygningsmæssige lovkrav til teorilokalets indretning og udformning vil kunne afklares ved henvendelse til kommunen.

FORSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØRE- UDDANNELSE

Det nøjagtige indhold i den teoretiske og praktiske undervisning er fastlagt i delmålene, hvorimod varighed og antal af de enkelte lektioner - udover de i kørekortbekendtgørelsen fastlagte obligatoriske minimumsantal - er afhængig af elevens individuelle behov.

Den følgende lektionsopdeling skal opfattes som et eksempel på et standardprogram, der kan anvendes af køreskolen, eventuelt som grundlag for køreskolen til at udarbejde sin egen lektionsplan for køreuddannelsen.

Rækkefølgen af lektionerne tilgodeser den i bekendtgørelse om kørekort krævede rækkefølge i afsnitsopdelingen i undervisningsplanen, principperne om, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre, og kravet om sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Antallet af lektioner tilgodeser det i bekendtgørelse om kørekort anførte krav om et mindsteantal af lektioner i undervisningen.

En normal lektion er i lektionsopdelingen fastsat til 45 minutter.

Undervisningen til kategori B skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 28 lektioner i teorilokale.
- 4 lektioner på lukket øvelsesplads.
- 16 lektioner i manøvrer på vej.
- 4 lektioner i manøvrer på køreteknisk anlæg.

Undervisningen er i forslaget opdelt i moduler, som består af en eller flere lektioner à 45 minutter.

Den samlede undervisningstid på 52 lektioner á 45 min. er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummerede delmål og/eller eventuelle hovedmål.

UNDERSVINGSMODUL 1

Lektion 1 og 2 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder helbredsmæssige og aldersmæssige krav.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.1.3 Motor, tænding og speeder.

1.1.4 Kobling.

1.1.5 Gear.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 3 og 4 (2 x 45 minutter) (Teorilokale og eventuel praktisk demonstration)

- 1.2.1 Førerens og ejerens ansvar.
- 1.1.6 Styreapparat.
- 1.2.2 Styreapparat.
- 1.1.7 Bremsler.
- 1.2.3 Bremsler.
- 1.2.4 Lygter, reflekser og horn.
- 1.2.5 Motor og udstødningssystem mv.
- 1.2.6 Energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.2.7 Bærende dele.
- 1.2.8 Karrosseri.
- 1.2.9 Særligt udstyr.
- 1.2.10 Særlige køretøjer.
- 1.3 Køretøjets dokumenter.

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 5 og 6 (2 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads)

- 1.1.1 Betjeningsudstyr.
- 1.1.2 Instrumenter og kontrollys.
- 2.1 Forberedelse til kørsel.
- 2.2 Igangsætning og standsning.
- 2.3 Kørsel i 8-tal.

- 2.4 Forlæns og baglæns kørsel med målbremssning.
- 2.5 Baglæns kørsel med svingning.
- 2.6 Forlæns og baglæns slalom.
- 2.7 Parkering ved vejkant.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 7 og 8 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 3.1.1 Fartegenskaber.
- 3.1.2 Styreegenskaber.
- 3.1.3 Førerens orienteringsvilkår.
- 3.2.1 Person- og varebiler.
- 3.2.2 Lastbiler, herunder busser.
- 3.2.3 Biler med påhængskøretøj.
- 3.2.4 Traktorer, herunder motorredskaber.
- 3.2.5 Motorcykler.
- 3.2.6 Knallerter.
- 3.2.7 Cykler.

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 9 og 10 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 4.1.1 Bilistens vigtigste opgaver.
- 4.1.2 Reaktionstiden.
- 4.1.3 Opfattelses- og reaktionsevns begrænsning.
- 4.1.4 Forbedring af opfattelses- og reaktionsevnen.
- 4.1.5 Mobiltelefoners indvirken på opfattelses- og reaktionsevnen.
- 4.1.6 Forskellige aktiviteter indvirken på opfattelses- og reaktionsevnen.

- 4.2.1 Synsretning og bevægelsesretning.
- 4.3.1 Bedømmelse af afstand.
- 4.3.2 Bedømmelse af egen hastighed.
- 4.3.3 Bedømmelse af andres hastighed.
- 4.4.1 Alkohol.
- 4.4.2 Sygdom, medicin, træthed og lignende.
- 4.5.1 Ulykker, alder og trafikantart.
- 4.5.2 Aldersbetingede vanskeligheder.
- 4.6.1 Kendetegn på alder, opmærksomhed og hensigt.
- 4.6.2 Særlig udsatte trafikanters typiske fejl.
- 4.7.1 Holdninger.
- 4.7.2 Adfærd.
- 4.7.3 Risikoblindhed.
- 5.2 Risikoforhold ved vejene. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af den første øvelse i manøvrer på vej (undervisningsmodul 8)).

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 11 og 12 (2 x 45 minutter)

(Lukket øvelsesplads)

Repetition af 2.2 - 2.7

2.8 Kørsel i 2. gear, højresving og eventuel hård opbremsning uden hjulblokade.

2.9 Vending.

2.10 Parkering i båse.

Repetition af øvelser efter elevens individuelle behov.

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 13, 14 og 15 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 6.1.1 Færdselslovens gyldighed.
- 6.1.2 Anvisninger for kørslen.
- 6.2.1 Grundregler for færdslen.
- 6.2.2 Fare, ulempe og unødige ulemper.
- 6.2.3 Signalgivning og brug af lys uden for lygtetændingstiden.
- 6.2.4 Fri passage for bestemte trafikarter.
- 6.2.5 Personer og gods mv.
- 6.2.6 Motorstop og slæbning mv.
- 6.2.7 Færdselsulykke.
- 6.2.8 Forsikringspligt.
- 6.2.9 Overladelse af køretøj til andre.

Teoriundervisningen i forbindelse med manøvrerne på vej skal omfatte alle undervisningsplanens delmål vedrørende kendskab til ulykker og risikoforhold, orienteringsfærdigheder samt lovbestemmelser i øvrigt.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 16 og 17 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Øvelseskørslen på vej skal omfatte alle undervisningsplanens delmål vedrørende orienterings- og manøvfærdigheder.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskit og sammenfletning.
- 7.5 Vending (kan eventuelt udskydes til senere).

UNDERVISNINGSMODUL 9

Lektion 18, 19 og 20 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af den anden øvelse i manøvrer på vej (undervisningsmodul 10)).
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.
- 5.1.1 Grænser for vejes sikkerhed.
- 5.1.2 Benyttelse af vejene.
- 5.2.1 Kendetegn på risikoforhold.
- 5.2.2 Vejens omgivelser.
- 5.2.3 Vejens udstyr eller standard.
- 5.2.4 Vejens forløb.
- 5.2.5 Vejens brug.
- 5.2.6 Vejens type eller klasse.

UNDERVISNINGSMODUL 10

Lektion 21 og 22 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af denne øvelse i manøvrer på vej, fx overhaling af langsomtkørende).
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.

UNDERVISNINGSMODUL 11

Lektion 23, 24 og 25 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

UNDERVISNINGSMODUL 12

Lektion 26 og 27 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

- 7.11 Fremkørsel mod kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.13 Højresving i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.14 Venstresving i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.15 Kørsel i rundkørsel (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 13

Lektion 28 og 29 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

- 7.11 Fremkørsel mod kryds (udvidet øvelse).
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds (udvidet øvelse).
- 7.13 Højresving i kryds (udvidet øvelse).
- 7.14 Venstresving i kryds (udvidet øvelse).
- 7.15 Kørsel i rundkørsel (udvidet øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 14

Lektion 30, 31 og 32 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.9 Overhaling.

7.16 Kørsel på motorvej.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 15

Lektion 33 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

7.9 Overhaling.

7.16 Kørsel på motorvej (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 16

Lektion 34 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

7.16 Kørsel på motorvej (udvidet øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 17

Lektion 35 og 36 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.17 Kørsel ved siden af andre (tæt trafik).

7.18 Standsning og parkering.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 18

Lektion 37 og 38 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

7.17 Kørsel ved siden af andre (tæt trafik).

7.18 Standsning og parkering.

UNDERVISNINGSMODUL 19

Lektion 39 og 40 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.

7.20 Kørsel i tunnel.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

10.3 Lovbestemmelser om kørekort.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 14 eller 17.

Af hensyn til de praktiske vilkår for indstilling til køreprøve vil det være hensigtsmæssigt at medtage nogle af disse forhold fra afsnit 10 i undervisningsplanen i undervisningsmodul 1.

Såfremt det ikke kan undgås, at en del af den praktiske køreundervisning i afsnittene 7.1 – 7.18 i nogle ”vintermåneder” gennemføres i lygtetændingstiden, kan det være aktuelt at medtage nogle forhold fra afsnit 7.19 ”Kørsel i mørke og lygtetændingstiden i øvrigt” i undervisningsmodul 7, dvs. umiddelbart før den første lektion i manøvre på vej (undervisningsmodul 8). Dette fritager dog ikke for at gennemføre lektionerne i mørke som anført i afsnit 7.19. (undervisningsmodul 19 og 20).

UNDERSVINGSMODUL 20

Lektion 41 og 42 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Før kørsel i mørke skal der gennemføres kørsel på en længere vejstrækning i dagslys.

7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.

7.20 Kørsel i tunnel.

Kørsel i tunnel kan i den praktiske køreundervisning i stedet gennemføres i undervisningsmodul 15, 16 eller 18.

UNDERSVINGSMODUL 21

Lektion 43 og 44 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

8.1.1 Alkohol som ulykkes- og skadesfaktor.

8.1.2 Hastighed som ulykkes- og skadesfaktor.

8.1.3 Manglende brug af sikkerhedssele som skadesfaktor.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teorioprøven kan aflægges.

UNDERVISNINGSMODUL 22

Lektion 45 og 46 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 9.1.1 Vejgrebets betydning.
- 9.1.2 Belæsning, dæktryk og slidbanemønstre.
- 9.2.1 Bevægelsesenergi og hastighed.
- 9.2.2 Centrifugalkraft.
- 9.2.3 Bremselængder.
- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.1 Slalom.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.
- 9.4.1 Kørsel i kurve.
- 9.4.2 Baghjulsudskridning.
- 9.4.3 Forhjulsudskridning.
- 9.5.1 Tilbagekørsel af bilen efter kørsel ud over høj vejkant.

UNDERVISNINGSMODUL 23

Lektion 47, 48, 49 og 50 (4 x 45 minutter)

(Køreteknisk anlæg)

Øvelser på **almindelig** vej:

- 9.2.3 Bremselængder.
- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.1 Slalom.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

Øvelser på **glat** vej:

- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

Øvelser på **glat** vejbane i vejsving:

- 9.4.1 Kørsel i kurve.
- 9.4.2 Baghjulsudskridning.
- 9.4.3 Forhjulsudskridning.

Øvelser på almindelig vej”Kantkørsel”

- 9.5.1 Tilbagekørsel af bilen efter kørsel ud over høj vejkant.

Denne øvelse kan i stedet gennemføres i forbindelse med øvelserne på tør vej.

Undervisningsmodul 22 og 23 kan gennemføres på samme undervisningsdag.

UNDERVISNINGSMODUL 24

Lektion 51 og 52 (2 x 45 minutter)

(Fri øvelsesstrækning)

Evaluerende prøve i praktik (repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov).

LUKKEDE ØVELSESPLADSER

Øvelsespladsen skal være indrettet således, at eleven helt kan koncentrere sig om beherskelse af bilen. Derfor må der på pladsen ikke forekomme andet end det nødvendige markeringsmateriel. Ethvert forsøg på at efterligne vilkårene i den almindelige færdsel med kørebanestriber, færdselstavler og -signaler eller lignende vil kun virke forstyrrende på eleven og indebærer ingen pædagogisk fordel.

Der henvises i øvrigt til kørekortbekendtgørelsen med tilhørende bilag om øvelsespladser.

KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER

For at sikre en god indlæring skal øvelserne i manøvrer på vej planlægges nøje med hensyn til både indhold og rækkefølge, og de bedst egnede øvelsesstrækninger i lokalområdet skal i forvejen være udvalgt og fastlagt, så de passer til øvelserne, og så man undgår spildtid på enten overflødig eller for krævende kørsel i forhold til elevens færdighedsniveau.

Eleven skal lære at udføre de almindeligste manøvrer fejlfrit. Tager man hensyn til problemerne med orientering og samtidig beherskelse af hastighed og styring, kan manøvrerne ordnes nogenlunde efter sværhedsgrad:

- Igangsætning, ligeudkørsel, hastighed, vognbaneskift/sammenfletning, standsning.
- Forbikørsel af holdende køretøj og gående mv.
- Møde med modkørende.
- Kørsel foran eller efter andre.
- Overhaling af langsomtkørende.
- Fremkørsel mod vejkryds, ligeudkørsel i vejkryds og svingning til højre i vejkryds, herunder også i trafiksanerede områder.
- Svingning til venstre i vejkryds og kørsel i rundkørsel, herunder også i trafiksanerede områder.
- Overhaling af hurtigere kørende.
- Kørsel på motorvej/motortrafikvej.
- Kørsel i tunnel.
- Kørsel i tæt og blandet færdsel.
- Kørsel i mørke.

Følgende typer øvelsesstrækninger vil være egnede til opfyldelse af undervisningsplans krav.

1. **Bred, helst 4-sporet, lige vej**, mindst 3 kilometer lang med vognbanemarkering, gerne midterrabat og med mulighed for lette U-vendinger på overskuelige steder.

Strækningen bør være uden vejkryds, bortset fra ubetydende sideveje, så eleven ikke belastes med vigepligtsproblemer. Strækningen skal på øvelsestidspunktet være tyndt trafikeret.

Både vej- og færdselsforholdene skal være så enkle som muligt for at lette elevens overgang fra den lukkede øvelsesplads til almindelig vej.

På strækningen indøves de grundlæggende former for manøvrerne 7.1 - 7.8 i undervisningsplanen samt 7.9, dog kun som overhaling af langsomtkørende.

2. **Smallere, gerne 2-sporet vejstrækning**, mindst 3 kilometer lang med længdeafmærkning, sving af forskellig skarphed og om muligt også med bakker. Strækningen bør være uden vejkryds, bortset fra ubetydende sideveje.

Strækningen skal på øvelsestidspunktet være tyndt trafikeret. Vej- og færdselsforholdene må ikke være så komplicerede eller byde på sådanne problemer (meget smal vej, en del færdsel, mange sving og bakker, der følger tæt på hinanden), at eleven konstant belastes, eller at kørelæreren ikke kan nå at give den fornødne instruktion eller vejledning forud for opgaverne.

På strækningen indøves manøvrerne 7.1 - 7.4 og 7.6 - 7.8 i undervisningsplanen samt 7.9, dog kun som overhaling af langsomtkørende.

Det kan nogle steder vise sig særlig vanskeligt at finde veje, der helt opfylder kravene til strækning 1 og 2, navnlig hvis de skal ligge bekvemt og tæt på hinanden. En slags mellemløsning kan da blive nødvendig, dvs. en vej, der er tilstrækkelig bred til de indledende placerings- og hastighedsøvelser, men også så smal, eventuelt et stykke længere fremme, og med sådanne vejsving, at eleven kan få udbytte af de efterfølgende øvelser i mere præcis styring og tilpasning af hastigheden. Flere repetitioner kan i så fald være påkrævet for at nå alle de angivne delmål. Uvendinger kan eventuelt udskydes til senere indøvelse på bredere vej.

3. **Tyndt trafikeret villavejskvarter** eller lignende, herunder område med fartdæmpning med mulighed for flere højresving efter hinanden omkring grundstykker eller husblokke med hjørner af forskellig skarphed.

Vejkryds, hvor eleven ikke har ubetinget vigepligt, må foretrækkes. Ellers må kørelæreren hjælpe eleven med vigepligtproblemet, således at eleven kan koncentrere sig om indøvelse af højresving.

Et enkelt eller nogle få 4-benede kryds, ligeledes tyndt trafikerede, kan indgå til samtidig indøvelse af grundlæggende kørsel frem mod kryds og ligeudkørsel over kryds.

På strækningerne indøves grundlæggende færdigheder i manøvrerne 7.11 - 7.13 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

4. **Villavejskvarter eller lignende** som under punkt 3 foran, men udvidet til også at omfatte kryds med højrevigepligt og ubetinget vigepligt, mindre rundkørsler samt gennemfartsveje med og uden cykelsti (også gerne dobbeltrettet cykelsti og om muligt signalregulerede kryds med vognbaneafmærkning og eventuelt afkortet cykelsti).

Vejkrydsene/rundkørslerne bør ikke være for tæt trafikerede, men det er vigtigt, at der forekommer cyklister og knallertkørere samt krydsende fodgængere.

På strækningerne indøves alle delmål i manøvrerne 7.11 - 7.13, grundlæggende færdigheder i manøvrerne 7.14 og 7.15 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

5. **Tættere trafikeret byområde**, eventuelt kombineret med landevejsstrækning som beskrevet under punkt 2 og med forskelligt regulerede vejkryds til indøvelse af alle delmål i manøvre 7.11 - 7.15.

Fra dette tidspunkt i uddannelsen skal eleven have nået et sådant færdighedsniveau, at valg af øvelsesstrækninger kan foretages uden begrænsninger i vej- og færdselsforhold, jf. dog punkt 6-8.

6. **Motorvej og eventuel motortrafikvej**

Til de første øvelser kræves en motorvejsstrækning med gode, overskuelige til- og frakørselsmuligheder. Til de efterfølgende øvelser kræves strækninger med forskellige typer til- og frakørsler om muligt også med vigepligt. Denne øvelsesstrækning kan eventuelt kombineres med strækningen under punkt 8.

På strækningerne indøves alle delmål i manøvre 7.16.

7. **Tæt trafikeret indfaldsvej til bycenter, hovedvej, ringvej eller lignende**, flere kilometer lang med blandet trafik og to eller flere vognbaner i færdselsretningen samt forskellige typer kryds med og uden signalregulering.

I forbindelse med strækningen udvælges et passende byområde så vidt muligt med større og tættere trafikeret rundkørsel og i øvrigt med gader, der rummer de vanskeligste manøvreproblemer, herunder smalle parkeringsgader, forskudte eller "skæve" kryds, ensrettet færdsel, eventuelt mulighed for krydsning af gågade mv.

På strækningen indøves alle delmål i manøvrerne 7.15 og 7.17 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

8. **Længere vejstrækning**, mindst 20 kilometer, eventuelt kombineret med strækning i byområde.

Vejstrækningen skal omfatte forskellige typer veje med varieret bredde og afmærkning, sving af forskellig skarphed, om muligt bakker og jernbaneoverkørsler, kryds med forskellige former for vigepligt og strækninger med og uden tændt vejbelysning.

Denne strækning kan hensigtsmæssigt kombineres med strækningen som beskrevet under punkt 6.

På strækningen indøves delmål fra manøvre 7.2 - 7.17 i dagslys samt alle delmål i manøvre 7.19 i mørke (herunder også kørsel i passende byområde i mørke).

Vendinger samt standsnings- og parkeringsmanøvrer indlægges på passende tider og steder overalt på øvelsesstrækningerne, hvor forholdene tillader det.

9. **Tunnel**

En af følgende tunneller anvendes til indøvelse af manøvre fra 7.20:

- Tårnbytunnelen
- Frederikssundsvejstunnelen
- Englandsvejstunnelen
- Guldborgsundtunnelen
- Limfjordstunnelen